

TREPTOW

Kurt Tucholsky

Treptow heeft een sterrenwacht⁷⁸ en die sterrenwacht heeft een grote telescoop; in de folder staat dat het de grootste ter wereld is. Daarvan wordt hij niet groter.

Soms, op lauwe, stoffige zomeravonden, als de militaire muziek door de 'Abdij' dreunt en de kelners in de bierafdeling zweten en die in de wijnafdeling transpireren en: – Ekskuseer tumij, dats mijn stoel! Wat denktu eigenlijk wel niet?' – 'August, wind je niet zo op – hier! ga hier maar zitten...!' (*wrevelig*) 'Brutaliteit –' ja, dan zijn wij dus op de kleine ijzeren trappen naar boven geklommen; soms was het heel vol, dan moesten we op het trappetje wachten voordat we naar Mars of Saturnus toe konden. Ja, daar stonden we. Totdat de melkweg vrij was, had je de gelegenheid om staand een beetje weg te dromen.

De Treptowse sterrenwacht is een piepklein arsenaal van de grotestadsmetafysica. Heel pretentieus is ze niet, deze metafysica – maar hier, op de kleine ijzeren trappen, rust het radiobrein een moment lang, als je bedenkt hoe hoog de hemel, hoe hoog is de hemel eigenlijk, weet jij dat Max? Nee, Max weet dat ook niet; als je er zo over nadenkt... ja, dat is nu heel ver weg, die weten misschien niet eens dat wij er zijn, grappig... wat voor een miniwezen de mens eigenlijk is... Sophocles... Snel schopt de dood de mensen... ach, larie... nou ja, wat heeft de astronoom net gezegd? Vijf miljoen lichtjaren... dat zijn... lieve hemel... zo, nu zijn die voor ons klaar – zullen we eens kijken: ik zie helemaal niets – hoewel, daar:

---

78 De sterrenwacht bestaat nog steeds, heet Archenhold-Sternwarte en bevindt zich in het Treptower Park.

Aah –!

Ja – lijkt op een erwt! Mars lijkt op een erwt. Je zou toch zeggen, ga weg! – net een erwt. Ja, en helemaal geel. Zo zie je maar – (*nog steeds afwezig*) vijfhonderd miljoen lichtjaren – we zijn werkelijk niet meer dan een hoopje ellende... wat spelen die daar verderop? Ach, iets uit *die Lustige Witwe* – ja ja – wat er allemaal wel niet is...

Een keer toen we daar stonden en ons met religieuze gedachtes bezighielden, drentelde er een oud omaatje vlak voor ons heen en weer... wat had ze toch? Ze verzamelde al haar moed en liep opeens naar de astronoom die op het platte, donkere dak de sterren in de gaten hield en zei:

– ‘Heeft u ook gehoord dat twee reusachtige zonnen met reusachtige vaart in de richting van de aarde vliegen? Ja – ja –.’ De astronoom had het niet gehoord. De vrouw keerde zich met haar beide zonnen hulpeloos om naar de omstanders. Twee zulke goede zonnen... ‘Heeft u het gehoord...?’ Sommige lachten spottend; andere wisten het niet zeker en tuurden serieus in de zwarte lucht, of ze de zonnen daar misschien zouden zien... nee, er was niets te zien. De dubbelezonnenvrouw verdween, diep beledigd.

En als ze nou eens gelijk had?

Voordat die zonnen komen, reageren alle afvallige gelovigen hun laatste restje religie af op de sterrenwacht, begrijpen het heelal voor 50 cent entree en zijn, beneden aangekomen, weer helemaal in het bezit van hun aardse mensenwaarde.